

REGLEMENTAREA PROCESULUI DE BIOPROTECȚIE ȘI BIOPRODUCȚIE LEMNOASĂ DIN FONDUL FORESTIER AL ÎNTREPRINDERII PENTRU SILVICULTURĂ EDINEȚ ÎN PERIOADA 2016-2025

Erii PROSII

Universitatea de Stat din Moldova

Institutul de Cercetări și Amenajări Silvice

Întreprinderea pentru silvicultură Edineț gestionează pădurile din nordul Republicii Moldova pe o suprafață totală de 24917,1 ha în raza teritorială a raioanelor administrative Briceni, Edineț, Ocnița, Dondușeni și Drochia. Pădurile ocupă suprafața de 23711,2 ha sau cca 95% din suprafața totală a entității silvice, restul suprafeței fiind ocupată de clasa de regenerare, terenurile afectate de gospodăriile silvice, terenurile neproductive și cele scoase temporar din fondul forestier. Arboretele, aproape în totalitate, sunt formate din specii de foioase – 98,8% (23428,3 ha). Speciile principale silvoformante sunt: stejarul pedunculat – 50% (11775,9 ha), salcâmul – 14% (3301,2 ha), gorunul – 6% (1324,7 ha), frasinul – 5% (1289,2 ha), cireșul – 4% (893,1 ha), paltinul – 3% (728,7 ha), carpenul – 2% (582,7 ha) și altele. La lucrările de reamenajare a pădurilor din cadrul entității silvice aplicate în anul 2015, au fost identificate și descrise 14 tipuri de stațiuni, dintre care 12,2% de bonitate superioară, 79,4% de bonitate mijlocie și 8,4% de bonitate inferioară. Arboretele cu caracter natural fundamental reprezintă 8386,9 ha din suprafața acoperită cu păduri sau 35,4%, cele natural fundamental subproductive 2140,6 ha sau 9,0%. Arboretele parțial derivate au o suprafață de 141,6 ha (0,6%). Arboretele total derivate însumează 639,8 ha sau 2,7%. Arboretele artificiale constituie 12290,0 ha sau 51,8% din suprafața acoperită cu păduri. Dintre formațiile forestiere, cea mai mare pondere o au „Stejăretele pure de stejar pedunculat” cu 76,3%. Potrivit prelucrării descrierilor parcelare a lucrărilor de reamenajare, fondul forestier al întreprinderii silvice se caracterizează prin următorii indici de structură:

- volum lemnos total 4 299 380 m³, volum mediu la ha 181 m³, vârsta medie a arboretelor 59 de ani, clasa de producție medie – 3,2, creșterea curentă medie este de 4,6 m³/ha, consistența medie – 0,76, creșterea totală – 109 695 m³;

- productivitatea superioară se înregistrează la 13% din arborete, cea mijlocie la 56% din arborete și cea inferioară la 31%;
- pe categorii de consistență, 1% sunt arborete cu consistența mai mică de 0,4, 6% au consistența între 0,4-0,6, iar consistența mai mare de 0,6 se înregistrează pe 93% din suprafața arboretelor;
- clasele de vârstă au o întindere neproportională, atât pe tot fondul forestier, cât și pentru subunitatea de gospodărire de tip „A” proporția pe clase de vârstă fiind: clasa I – 13%, clasa II – 13%, clasa III – 21%, clasa IV – 26%, clasa V – 26% și clasa VI – 1%);
- după modul de regenerare, 55% din arborete sunt din lăstari, 39% din plantații și doar 6% din sămânță;
- vitalitatea este viguroasă la 2% din elementele de arboret, normală – 93% și 5% – slabă.

Luând în considerație atribuirea funcțiilor arboretelor, au fost create următoarele subunități de gospodărire: SUP „A” – Reglementarea recoltării posibilității de produse principale – 14269,7 ha (60,2%); SUP „M” – Păduri cu regim de conservare deosebită – 4908,8 ha (20,7%); SUP „E” – Rezervații pentru ocrotirea integrală a naturii – 4144,0 ha (17,5%); SUP „K” – Rezervații de semințe – 388,7 ha (1,6%).

Atât compoziția pădurilor din Republica Moldova, cât și funcțiile pe care acestea le îndeplinesc, impun aplicarea cu precădere a regimului codru [3, p. 194]. Structura actuală a arboretelor de cvercinee și a altor arborete de tip natural din fondul forestier al Întreprinderii pentru silvicultură Edineț permite conversiunea acestora de la regimul crâng la regimul codru prin aplicarea tratamentelor intensive și relativ intensive, tăierilor de conservare și lucrărilor de reconstrucție ecologică conform funcțiilor atribuite arboretelor și încadrării acestora în subunități de gospodărire distincte. Regimul crângului, curegenerare din lăstari și drajoni, este admis numai în arboretele de plopi indigeni, de salcie, de salcâm și de zăvoaie. Pădurile care au fost tratate în crâng, dar care nu se încadrează în categoriile menționate *supra*, urmează a se converti obligatoriu la codru [1, p. 43]. Reglementarea procesului de bioproducție forestieră constă în: a) stabilirea cuantumului normal al recoltelor; b) elaborarea planurilor de amenajament [2, p. 208]. Pentru arboretele, conform funcțiilor atribuite, constituite în subunitatea de gospodărire de tip „A” – codru regulat, important este normalizarea fondului de producție și protecție. Pentru arboretele incluse în subunitatea de

gospodărire de tip „E” cu regim de ocrotire integrală reprezentând arii naturale protejate de stat, recoltarea masei lemnoase este posibilă în baza cercetărilor de specialitate și pot fi aprobate de organul prevăzut prin Lege, și nu este inclusă la reglementarea recoltării de produse principale. Elaborarea planurilor speciale de amenajament, inclusiv a cuantumului orientativ posibil de recoltat pentru arboretele constituite în arii naturale protejate, este util pentru asigurarea echilibrului ecologic al ecosistemelor ocrotite, reconstrucția ecologică a celor cu echilibre deteriorate și îndepărtate de arboretele de tip natural. Arboretele incluse conform funcțiilor variate îndeplinite în subunitatea de gospodărire de tip „M” – conservare deosebită, se gestionează cu aplicarea lucrărilor speciale de conservare și sunt excluse de reglementarea recoltării de produse principale. În aceste arborete, se urmărește crearea de structuri apropiate celor de tip natural, stabile ecologic și capabile să-și îndeplinească funcțiile atribuite, cu planificarea tăierilor de conservare, lucrărilor de îngrijire și conducere și a celor de regenerare. Tăierile de conservare nu urmăresc recoltarea de masă lemnoasă, dar au rolul de a asigura permanența pădurii și stabilitatea ecologică. Pentru arboretele gospodărite în crâng, tăierile de conservare vor începe la vârsta de la care regenerarea din lăstari sau drajoni devine nesatisfăcătoare. Pentru arboretele gospodărite în codru, capacitatea naturală de regenerare din sămânță se menține până la vârste înaintate, apropiate de vârsta exploatabilității fizice care este importantă pentru arboretele din subunitățile de gospodărire de tipurile „E” și „M” și care atenționează la urgentarea măsurilor pentru regenerarea acestora. Vârstele exploatabilității de protecție pe specii și clase de producție pentru arboretele cu funcții de protecție și producție încadrate în tipul III de categorie funcțională (SUP „A” – codru regulat) au fost aplicate conform ordinului nr. 156 P din 15.07.2004 al Agenției „Moldsilva”. Pentru SUP „M”, SUP „E” și SUP „K” nu s-a stabilit ciclul de producție. Ciclul stabilit pentru subunitatea de gospodărire „A” – codru regulat, este de 120 de ani.

Posibilitatea de produse principale s-a calculat prin metodele claselor de vârstă și creșterii indicatoare determinate de calculatorul electronic în programul AS 1, de unde posibilitatea constituie: după metoda creșterii indicatoare – 27.899 m³/an; după metoda claselor de vârstă, procedeul analitic (inductiv) – 33.163 m³/an; după metoda claselor de vârstă, procedeul deductiv – 43.262 m³/an. Creșterea

indicatoare reprezintă 34.510 m³. În urma analizei stării arboretelor în teren și introducerea lor în planul decenal de recoltare a produselor principale, prin sumarea volumelor arboretelor propuse a fi parcurse cu asemenea lucrări, a rezultat un volum lemnos total de 272.258 m³, adică o posibilitate anuală de 27.226 m³, fiind aprobată la Conferința II de amenajare. Ca tratamente au fost planificate: tratamentele tăierilor progresive și succesive pentru arboretele de tip natural; tratamentul tăierilor rase în parchete mici urmate de împăduriri pentru arboretele tip provizoriu și necorespunzătoare stațional; tratamentul crângului simplu pentru salcâmete, sălcișuri care vor constitui obiectul lucrărilor de reconstrucție ecologică în alte decenii. Prin tăieri de conservare s-a planificat recoltarea unui volum lemnos de 90.586 m³. Lucrările de reconstrucție ecologică planificate în SUP „E” s-au propus pe o suprafață totală de 323,9 ha cu recoltarea unui volum lemnos de 45.678 m³.

Posibilitatea stabilită pentru lucrările de îngrijire și conducere reprezintă: degajări: 266,1 ha (26,6 ha/an); curățiri: 1.150,5 ha cu un volum lemnos de extras de 4.529 m³ (115,1 ha/an; 453 m³/an și indicele de recoltare de 3,9 m³/ha); rărituri: 5919,0 ha cu un volum de masă lemnoasă decenală de recoltat de 100.276 m³ (591,9 ha/an; 10.028 m³/an și indicele de recoltare de 16,9 m³/ha). Cu tăieri de igienă se propune parcurgerea anuală a suprafeței de 11.939,6 ha cu un volum lemnos orientativ total de extras de 9.820 m³/an, cu o intensitate de 0,8 m³/an/ha.

Referințe:

1. AGENȚIA MOLDSILVA. *Norme tehnice privind folosirea, conservarea și dezvoltarea pădurilor din Republica Moldova*. A. Ciobanu [et al.]. Chișinău, 2012. 499 p.
2. GIURGIU, V. *Amenajarea pădurilor cu funcții multiple*. București: Ceres, 1988. 291 p.
3. TUDORAN, M.Gh. *Amenajarea pădurilor Moldovei*. Brașov: Pentru Viață, 2001. 258 p.